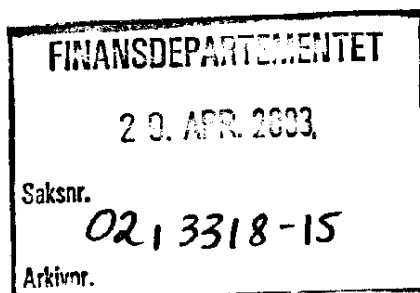

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 28.04.2003
Vår ref.: 2003/00054
FJA/MK
Deres ref.: 02/3318 FM GRo

HØRINGSUTTALELSE OM MAKSIMALE INNSKUDDSGRENSER VED KOMBINERTE PENSJONSORDNINGER MV.

Det vises til brev og høringsnotat fra Finansdepartementet av 16.01.03, om maksimale innskuddsgrenser ved kombinerte pensjonsordninger m.m.

FNN har i flere sammenhenger vært positiv til at det åpnes for kombinerte ordninger. Dette bidrar til økt valgfrihet og fleksibilitet i valg av pensjonsordninger i arbeidsforhold. FNN mener at regelverket for kombinerte ordninger bør iverksettes så snart som mulig.

Det er viktig for kundene at reglene for maksimale grenser for innskudd blir enklest mulig. På denne bakgrunn mener FNN at det bør lages færrest mulig grenser, og at grensene bør settes tilstrekkelig høyt til at en kan ivareta Stortingets intensjon om skattemessig likebehandling mellom innskuddsbaserte og ytelsesbaserte ordninger. Skal en slik intensjon oppfylles må en i beregningene for maksimale innskuddssatser ta utgangspunkt i det en maksimalt kan oppnå i ytelsesbaserte ordninger. Dette har departementet ikke gjort i sitt forslag. Innenfor en slik øvre grense bør det åpnes for at foretaket kan differensiere for grupper av medlemmer med hensyn til særaldersgrenser og kjønn.

Det vises til at det ikke er fastsatt innskuddsgrenser for særaldersgrenser og at departementet mener at det kan være betenkelig at en for private pensjonsordninger gir gunstige skattemessige betingelser også for lavere pensjonsalder enn det som følger av folketrygden jf. s. 12 i høringsnotatet. FNN viser til at det i lov om innskuddspensjon § 7-1 og lov om foretakspensjon § 5-1, åpnes for særaldersgrenser for enkelte yrker. I stedet for å foreslå egne innskuddsgrenser for særaldersgrenser, vil FNN understreke behovet for høyere innskuddsgrenser generelt, jf. omtalen ovenfor.

Videre mener FNN at innbetalinger fra foretakene for å dekke kostnadene må behandles utenfor maksimalgrensene for innskudd, men ha samme skattemessige behandling.

Maksimalgrense for innskuddsbaserte ordninger

Departementet foreslår at grensene for innskudd til innskuddspensjon endres, slik at der grensen for innskudd er en prosent av lønn, økes maksimalt innskudd fra 8 % til 9 % av lønn mellom 6 og 12 G. Maksimalsatsen for innskudd for lønn mellom 2 og 6 G foreslås videreført på 5 %. FNH er positiv til økninger av de maksimale innskuddssatser, men mener at departementets forslag langt fra er tilstrekkelig. Forslaget innebærer for eksempel at innskuddspensjonslovens § 5-2 (som gir anledning til dobbelt så store innskudd for lønn mellom 6 G og 12 G som for lønn opp til 6 G), ikke blir fulgt ved fastsettelse av maksimalgrensene.

I høringsbrevet er maksimalstørrelsene på innskudd beregnet med utgangspunkt i en ytelsesordning med om lag 66 % kompensasjonsgrad. En slik kompensasjonsgrad representerer en normal eller gjennomsnittlig ytelsesordning. Dersom en skal ivareta Stortingets intensjon om skattemessig likebehandling av innskuddsbaserte og ytelsesbaserte ordninger, mener vi det ikke er tilstrekkelig å legge gjennomsnittlige kompensasjonsgrader i ytelsesbaserte ordninger til grunn for beregning av maksimale innskuddsgrenser i innskuddsbaserte ordninger.

De foreslåtte grensene vil kunne føre til at enkelte arbeidstakergrupper kan komme dårligere ut enn det de ville kunne gjøre med en ytelsesbasert ordning. I den sammenheng kan det vises til at det i lov om foretakspensjon tillates en maksimal kompensasjonsgrad på 100 prosent for inntekt mindre enn 6 G, avtrappende til 85 prosent for inntekt lik 12 G.

I vedlegg gis en nærmere beskrivelse av forutsetninger som bør ligge til grunn ved beregninger av maksimalsatser for innskudd. Innskuddsordninger med henholdsvis 10 og 15 års utbetaling er vurdert, samt ordninger med dødelighetsarv etter pensjonsalder.

I høringsbrevets beregninger er det kun tatt hensyn til 10 års utbetaling. FNH tror at den stadig lengre levealderen i Norge vil føre til at flere og flere vil ønske lenger utbetalingstid enn 10 år, og at 15 år er et rimelig alternativ. For ordninger med dødelighetsarv vil det typiske være å velge livslang utbetaling, fordi dette produktet er det eneste som kan sikre noe slikt.

Ut fra de foretatte beregningene, mener FNH at maksimalsatsene for innskudd bør settes langt høyere enn i dag, gjerne på et dobbelt så høyt nivå som dagens satser.

I lov om innskuddspensjon er det fastsatt grenser for hva den enkelte kan få utbetalt i året. Kompliserte regler for maksimalgrenser for innskudd vil dermed gi et unødvendig tungrodd regelverk for å sikre at den ansatte ikke får utbetalt mer fra en innskuddsbasert ordning, eller en kombinert ordning, enn fra en ytelsesbasert ordning.

Det er viktig for kundene at reglene for maksimale grenser for innskudd blir enklest mulig. FNH mener at dersom grensene settes høyt nok vil dette gi en fleksibilitet som gjør at det ikke er nødvendig med en ytterligere gjennomgang for å fastsette egne innskuddsgrenser i regelverket for kvinner som følge av Stortingets behandling av Ot.prp.nr. 100 (2001-2002)

om kjønnsnøytralitet. Dersom det åpnes for at foretaket kan fastsette egne innskuddsgrenser for personer med særaldersgrenser, vil det heller ikke være behov for ytterligere forskriftshjemmel i innskuddspensjonsloven for dette. Høy maksimalgrense for innskudd vil etter vårt forslag føre til at foretakene selv står fritt til å ta hensyn til særaldersgrenser, kjønnsforskjeller, investeringsmodell og hvilket nivå foretaket ønsker på ytelsene.

Ut fra kompensasjonsgraden i folketrygden ser FNH at det ikke synes rimelig at det skal foretas innskudd for personer som vil få 100 % av lønn fra folketrygden. Når departementet har foreslått en nedre grense for lønn som skal kunne medføre innskudd fra 1 G for kombinerte ordninger, mener vi likevel at det vil være hensiktsmessig at den samme grensen også gjelder for rene innskuddsbaserte ordninger.

FNHs forslag til endring i forskrift til lov om innskuddspensjon:

Ny § 3-2 (2):

Innskudd for et medlem et enkelt år i henhold til innskuddspensjonsloven § 5-3 første ledd bokstav b, c eller d skal ikke overstige 10 % av den delen av medlemmets lønn mellom 1 G og 6 G og 20 % av den delen av medlemmets lønn som ligger mellom 6 G og 12 G. Det kan innenfor disse grensene fastsettes egne innskuddssatser for medlemmer med særaldersgrenser. Det skal ikke betales innskudd for lønn under 1 G eller for lønn over 12G.

Maksimalgrenser for innskudd i kombinerte ordninger

Kombinerte ordninger kan oppstå i en rekke former, i og med at både ytelsesbaserte ordninger og innskuddsbaserte ordninger kan fastsette ytelser og innskudd på forskjellige måter. Nedenfor er valgmulighetene angitt:

Ytelsesbasert pensjon

Ytelse i prosent av lønn inkl. folketrygd
Ytelse som en prosent av G
Ytelse som en prosent av lønn
lønngrunnlag

Innskuddsbasert pensjon

Innskudd som fast beløp
Innskudd som prosent av lønn
Innskudd som prosent av bestemt

Innskudd som prosent av lønn, med splitt på
satsene ved 6 G

Det vises til at dersom en skal lage egne maksimalgrenser for innskudd for alle mulige kombinasjoner av ytelsesbaserte og innskuddsbaserte ordninger, vil dette bli et omfattende regelverk.

Departementet antar inntil videre at det ikke er behov for å la en innskuddsbasert pensjonsordning, der innskuddenes størrelse fastsettes som et bestemt beløp per medlem uavhengig av lønn, inngå i en kombinert ordning.

FNH kan ikke helt se grunnlaget for å begrense antall kombinasjoner som kan velges, og viser til vårt tekstforslag til § 3-3 nedenfor. Det bør lages ett sett med maksimalgrenser for innskudd som gjelder for alle kombinasjoner, med unntak av innskuddsbasert pensjon som er fastsatt som prosent av G.

FNH vil for øvrig bemerke at teksten i notatets forslag til ny § 3-3 i forskriften er blitt noe tungrodd, og at dette kunne gjøres enklere ved å for eksempel slå sammen punkt a) og b). Bestemmelsen vil også bli enklere dersom den nevner de få tilfellene av kombinasjoner som ikke er tillatt, og de bør nevnes eksplisitt med ord, ikke bare som henvisninger til paragrafer i loven.

Dersom de sjablongmessige tabellene blir valgt som løsning, mener FNH at det ikke må lages så finmaskete grenser som i høringsforslaget. For innskuddsbaserte ordninger som kommer på toppen av en ytelsesbasert ordning der ytelsen fastsettes som en prosent av lønn, inkludert folketrygd, er intervaller på mindre enn 1 prosent uansett svært lite hensiktsmessig. FNH mener imidlertid at det beste er å fastsette satsen uavhengig av nivå på den ytelsesbaserte ordningen.

For kombinerte ordninger der den ytelsesbaserte ordningen fastsettes som en prosent av G eller en prosent av lønn, behøver grensene ikke variere med nivået på den ytelsesbaserte ordningen. Det kan likevel åpnes for at der den ytelsesbaserte ordningen er fastsatt som en prosent av lønn, kan innskudd for lønn mellom 6 og 12 G være det dobbelte av innskudd for lønn mellom 1 og 6 G, av hensyn til den fallende kompensasjonsgraden i folketrygden.

For kombinerte ordninger der innskuddet bestemmes som en prosent av G, kan samme grense som for rene innskuddspensjonsordninger opprettholdes.

I vedlegget har vi gjort enkelte beregninger ut fra hva vi mener innskuddsgrensene bør være for kombinerte ordninger.

FNH mener, som nevnt ovenfor, at innskuddsgrensene bør ha de samme intervallene i forhold til lønn uansett om det er en ren innskuddsbasert ordning eller en kombinert ordning. Med dette menes at lønnsgrunnlaget som gir rett til innskudd skal være det samme. FNH vil gjøre oppmerksom på at § 5-4 i lov om foretakspensjon har et noe annet innhold enn § 5-5 i lov om innskuddspensjon, fordi regelen i lov om foretakspensjon sier at gjennomsnittet av de to eller tre siste års lønn før pensjonsalder kan legges til grunn.

På denne bakgrunn mener FNH at det bør lages en maksimalgrense for innskudd ved kombinerte ordninger som bør settes tilstrekkelig høyt til at de samlede ytelsene kan tilsvare ytelsene for en ytelsesbasert ordning.

Det vises til at § 2-12 (8) i lov om foretakspensjon sikrer at grensen for utbetalinger fra kombinerte ordninger tilsvare grensen etter lov om foretakspensjon. Det er bidraget fra den innskuddsbaserte ordningen som eventuelt ikke kommer til utbetaling.

FNHs forslag til endring i forskriften til lov om innskuddspensjon:

Ny § 3-3 (1) Innskudd kan ikke innbetales der den ytelsesbaserte foretakspensjonsordningen gir maksimal ytelse jf. lov om foretakspensjon §5-2 og §5-7.

§ 3-3 (2) Dersom foretaket har kombinerte pensjonsordninger der innskuddet fastsettes som prosent av G, jf. innskuddspensjonsloven § 5-3 første ledd bokstav a, skal innskuddet ikke overstige 1/5 G.

§ 3-3 (3) Dersom foretaket har kombinerte pensjonsordninger skal innskudd for et enkelt medlem et enkelt år i henhold til innskuddspensjonsloven § 5-3 første ledd bokstav b, c eller d, ikke overstige 10 prosent av medlemmets lønn mellom 1 og 12 G. Det kan innenfor disse grensene fastsettes egne innskuddssatser for medlemmer med særaldersgrenser. Foretaket kan fastsette forskjellige grenser for lønn over og under 6 G dersom ytelsesordningen i bunnen er et bestemt beløp eller en fast prosent av lønn, jf. lov om foretakspensjon §5-2 første ledd bokstav b og c, der grensen for lønn over 6 G ikke kan være høyere enn det dobbelte av grensen for lønn mellom 1 og 6 G.

Kostnader innenfor eller utenfor grensene

Finansdepartementet bemerker i høringsnotatet at godtgjørelse for eventuell avkastningsgaranti ikke faller inn under innskuddsgrensene, og henviser til skattelovens § 6-46 som gir rett til fradrag. Tilsvarende gjelder kostnader knyttet til administrasjonsreserve ved utstedelse av pensjonskapitalbevis ved omdanning, jf. lov om innskuddspensjon § 14-1 (4).

Videre viser vi til lov om foretakspensjon § 9-2 (1) som bestemmer at innbetaling av (administrasjon) kostnader skal behandles på lik linje med innbetaling til pensjonsytelsene skattemessig. FNH har ved flere anledninger, senest i vår høring på NOU 2001: 27 Om kjønnsnøytralitet i pensjonsordninger i privat sektor, tatt opp at innbetalinger for å dekke kostnader knyttet til innskuddspensjon bør gå utenom de maksimale grensene for innskuddspensjon.

FNH vil påpeke at kostnadsbelastningen i en innskuddsbasert pensjonsordning vil kunne være avhengig av hvilken investeringsstruktur som velges for ordningen. I en ordning hvor foretaket skal ha investeringsvalg, eller der det ikke er investeringsvalg, vil kostnadene typisk bli belastet som i en tradisjonell ytelsesbasert ordning. Kostnadene vil ikke kunne belastes det enkelte medlems konto, fordi slike konti ikke er opprettet.

Selv i ordninger med individuelt investeringsvalg vil det kunne være naturlig å belaste foretaket for felles kostnader knyttet til administrasjon av ordningen.

FNH ber om at Finansdepartementet vurderer behov regelverksendring som gjør det mulig å foreta innbetaling av kostnader utenfor maksimalgrensene for innskudd, som får den samme skattemessig behandling som innskuddet.

Avsluttende kommentarer

FNH ber om at Finansdepartementet legger vekt på enkelhet i utformingen av nye forskrifter, og at det lages like maksimalgrenser for alle typer innskuddsordninger, samt lik maksimalgrense for innskudd i kombinerte ordninger, uansett kombinasjon av ordninger. FNH ber om at disse grensene settes tilstrekkelig høyt til at de forventningsmessig kan gi samme utbetaling som maksimalgrensene for ytelsesbaserte ordninger.

Videre ber FNH om at innbetalinger til kostnader holdes utenfor maksimalgrensene for innskudd, men får samme skattemessige behandling som innskuddene.

Med vennlig hilsen
FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON

Arne Skauge
Adm.direktør

Vedlegg